

מחודדים

ת"ר ושננתם שיהיו דברי תורה מחודדים נפיק (קידושין ל).

סיכומי דף היומי
 מערכת: 073-249-0403
 sikumhadaf12@gmail.com

לע"נ
 הגה"ח ר' פינחס רוזנבוים זצ"ל
 נלב"ע כ"ו ניסן תשע"ז

גליון
 308

גליון זה הוקדש להצלחה וישועה ולזכות
 ליאור אריה בן אסתר לרפואה שלימה
 עמרם בן אסתר לרפואה שלימה
 רפאל בן אסתר לרפואה שלימה

קידושין דף ז'. יום א' פרשת כי תצא ג' אלול תשפ"ג

יום זה הוקדש להצלחת ידידנו
 ישראל בן מרים לאה וזוגתו רחל בת רבקה
 לברכה והצלחה בכל העינינים

קידושין ומכירה מדין ערב ומדין עבד כנעני/קנין
 אגב/הנאת אדם חשוב/קידושין והקדש לחצאין

דף ז' - ע"א

אשה האומרת לאיש תן מנה לפלוני ואקדש אני
 לך, ונתן לו ואמר לה התקדשי לי מקודשת, ממה
 שמצינו בתורה שהערב משתעבד למלווה בזה
 שהמלווה הלוח ללוה על פי הערב, אע"פ שלא הגיע
 הנאה ליד הערב.

שליח של איש האומר לאשה הילך מנה משלי
 והתקדשי לפלוני מקודשת, ממה שמצינו שעבד
 כנעני יוצא מרבו על ידי שאחרים פודים אותו
 בממונם אע"ג שהעבד לא חסר מממונו.

אשה האומרת לאיש תן מנה לפלוני ואקדש אני לו
 מקודשת מדין ערב ומדין עבד כנעני, שמשמע
 אף על גב שלא הגיע הנאה לידה כדן ערב, והבעל
 קונה אף על גב שלא חסר ונתן כלום.

מטלטלים נקנה אגב קרקע שקונה בכסף שטר
 וחזקה, ואין קרקע נקנה אגב מטלטלים שקונה
 במשיכה, ולכן אין האשה נקנית לבעלה בקידושין
 אגב מנה שהיא נותנת לו שאדם הוקש לקרקע (לתוס'
 רק עבד הוקש לקרקעות).

אשה האומרת לאיש הא לך מנה ואקדש אני לך
 וקיבל ואמר לה התקדשי לי בכך, אם הוא אדם חשוב
 שאינו מקבל מתנות מקודשת שבהנאה שהייתה
 נותנת לאדם שיפייסו לקבל מתנה מקודשת.

מכר לו שדה בקניין כסף ואמר ללוקח שיתן
 הכסף לפלוני מהני מדין ערב, ואם נתנו אחרים
 כסף למוכר מהני מדין עבד כנעני, ואם אמר תן
 מנה לפלוני ושדי מכורה לו מהני מדין שניהם, ולא
 אומרים שמהני רק בקידושין משום שאשה בקניין
 כל שהוא ניחא לה כשם שניחא לה בבעל כל שהוא,

ולא אומרים שמהני רק בדיני ממון שניתן למחילה
 ולא בקניין קידושין.

איש האומר התקדשי לחציי מקודשת אף שכתוב
 'כי יקח איש' ולא חצי איש, כיון שאיש יכול לישא
 שתי נשים כוונתו הוא שאם רוצה ישא אחרת, אמר
 לאשה חצייך מקודשת לי אינה מקודשת שאינה
 יכולה להיות נשואה לשני אנשים ועל כרחך לא
 קידש אלא חצייה וכתוב 'כי יקח אשה ולא חצייה'.

האומר על אבר בהמה שהנשמה תלויה בו תהא
 עולה נתפשט הקדושה בכל הבהמה, ואם אמר
 רגלה של זו עולה שאין הנשמה תלויה בו נחלקו
 אם נתפשט בכל הבהמה.

האומר חצייך מקודשת לי אינה מקודשת ולא
 אומרים שמתפשט הקידושין בכולה אע"פ שאמר
 קידושין בלשון הקדש כיון שאין האשה רוצה אינם
 קידושין.

בהמה של שני שותפים שהקדיש אחד מהם חלקו
 וקנה משותפו חלקו והקדישה, קדושה ואינה קריבה
 הואיל בתחילת הקדושה לא נראית להיקרב ותימכר
 ויקריב אחרת בדמיה, לסובר בעלי חיים נדחים,
 ולסובר שדיחוי מעיקרא הוי דיחוי אע"פ שלא היה
 נראה מעיקרא, ויש דיחוי בדבר שאינו קדוש אלא
 לדמיו.

דף ז' - ע"ב

איבעיא, חצייך בחצי פרוטה וחצייך בחצי פרוטה
 האם הוי כמקדש לחצאים או מונה והולך (דווקא אם
 לא קידשה בלשון קידושין אבל אמר הרי את מקודשת אתפשט הקידושין
 בכולה כיון שמסכמת להתקדש לו) אם תמצא לומר שמונה
 והולך אמר חצייה בפרוטה וחצייך בפרוטה
 האם כיון שאמר בתחילה בפרוטה נתכוון לקדשה
 לחצאים או הואיל ובדעתו לגומרו בו ביום מונה
 והולך הוא, חצייך בפרוטה היום וחצייך בפרוטה
 למחר כיון שאמר למחר הוי לחצאים או שכוונתו
 שהקידושין יתחיל היום ויגמור למחר, שני חצייך
 בפרוטה כיון שאמר בפעם אחת אינו לחצאים או
 שגם זה לחצאים.

איבעיא שתי בנותיך לשני בני בפרוטה והם גדולים
 ועשאו שליח (והבנות קטנות, אבל בגדולות שעשה שליח צריך

לה משכון שקיבל מאחרים על חוב שחייבים לו מקודשת בחוב שיש לו על המשכון שהמשכון קנוי לו שהרי כשמחזיר המשכון ללוה להשתמש בו נאמר 'ולך תהיה צדקה' וכיון שמקיים מצות צדקה על כרחך שזה שלו.

אמר 'התקדשי לי במשכון זה והמשכון יהא שלך' - מקודשת, וכן במתנה קנה.

'אל תחזיר לי המשכון עד שאתן לך המנה' - יכול לעכב המשכון עד שיתן המנה. (התחייבות בשידוכים שאמר 'אם אחזור בי אתן לך כך וכך והילך משכון' - מסתפק התוס' אם אומרים מנה אין כאן משכון אין כאן, כיון שאם אחד חוזר מתבייש השני. בעל חוב קונה משכון שלא בשעת הלוואה קנין גמור, ומשכון שבשעת הלוואה אלים שעבודיה שחשוב ממון לקדש בו אשה ולקנות עבדים וקרקעות ושלא לשמט בשביעית ולאיסור חמץ, לרש"י בעל חוב קונה משכון לחיוב אונסים לתוס' לגניבה ואבידה).

מכר שפחתו והלוקח לא שילם מעות אלא נתן עליה משכון יכול המוכר לחזור בו שהלוקח לא קנה. התקדשי לי במנה נטלה וזרקה לפניו אינה מקודשת שכוונתה לומר איני רוצה, ואפילו זרקה לים או לאור או לכל דבר האבוד ולא אומרים כיון שאתחייב בה דעתה להתקדש לו ועשתה כן לראות אם הוא רגזן.

התקדשי לי במנה תנם לפלוני אינה מקודשת שמשטה בו כלומר תן מעותיך לאחרים, ואפילו אמרה תנהו לאבי או לאביך ולא נתכוונה ליתן להם מתנה משלה, ואם היא התחילה ואמרה תן מנה לפלוני ואתקדש אני לך מקודשת מדין ערב.

התקדשי לי במנה לאבי ולאביך על מנת שיקבלם לי מקודשת, ולא דווקא אבי ואביך שסמכה דעתה שיעשו שליחותה שיקבלם לה, אלא הוא הדין תנם לפלוני על מנת שיקבלום לי.

התקדשי לי במתנה תנם על גבי סלע אינה מקודשת, בסלע שלה מקודשת, שחצירו של אדם קונה לו, ואיבעיא בסלע של שניהם. (לתוס' סלע שלה וסלע של שניהם אין תלוי בקניין חצר אלא משום שסמכה דעתה).

התקדשי לי בכיכר תנהו לכלב אינה מקודשת, כלב שלה מקודשת, איבעיא כלב רץ אחריה לנושכה, אם גמרה ומקנה משום ההנאה שמציל אותה או לא כיון שמחויב להצילה.

הרי את מקודשת לי בכיכר תנהו לעני אינה מקודשת אפילו עני הסמוך עליה, שכמו שאני חייבת לפרנסו גם אתה חייב בו.

קידושי דף ט'. יום ג' פרשת כי תצא ה' אלול תשפ"ג

לזכות משה בן מרים לאה וזוגתו רבקה פייגה בת פריידא רחל

אמרה תן/הלכות/שטר קידושי ומכר/שטר אירוסין שכתב שלא לשמה/דברים הנקנים באמירה/קניני ואיסורי ביאה

דף ט' - ע"א

ביקשה ממנו שיתן לה איזה דבר ושאל אותה אם

פרוטה לכל אחת), אם מהני כיון שהיה פרוטה בין הנותן למקבל או שצריך פרוטה לכל קידושין וקידושין, בתך ופרתך בפרוטה אם כוונתו שקידשה בחצי פרוטה ופרתו בחצי פרוטה או כיון שאין קידושין פחות משוה פרוטה כוונתו שקידושין בפרוטה ופרתו במשיכה, בתך וקרקעך בפרוטה אם כוונתו בתך בחצי פרוטה וקרקעך בחצי פרוטה או בתך בפרוטה וקרקעך בחזקה.

המקדש בשוה כסף אם אמר ששוה חמישים ולא היה שווה כן אינה מקודשת, ואם שווה חמישים - לרבה מקודשת אע"פ שלא שמוהו שהרי שווה חמישים, לרב יוסף צריך שומא תחילה כיון שאשה אינה בקיאה בשומא לא סמכה דעתה, אמר התקדשי לי בהם כמו שהן - ללשון א' לכו"ע אין צריך שומא, ללשון ב' לרב יוסף צריך שומא שלומדים ששוה כסף הוא ככסף מה כסף דקיץ אף שווה כסף.

קידושי דף ח'. יום ב' פרשת כי תצא ד' אלול תשפ"ג

פדיון עבד עברי/לדידי שווה לי/חובות בכסף קידושי/לשוונות קידושי

דף ח' - ע"א

בעבד עברי כתוב 'ישיב גאולתו מכסף מקנתו', 'ישיב' לרבות שווה כסף, 'מכסף' למעט ולא בתבואה וכלים אע"ג שנקנה בשווה כסף (עבד עברי אינו נקנה ולא קונה עצמו בחליפין, עבד כנעני נקנה בחליפין). לרב יוסף משום ששווה כסף ככסף היינו רק אם קיץ, לרבה היינו ולא בתורת תבואה וכלים דהיינו קנין חליפין, ולרב נחמן שפירות אינם עושים חליפין מיעוט ולא בתבואה וכלים היינו אם הוא פחות משוה פרוטה שלא אומרים כיון שמזומנים ליהנות מהם גמר ומקנה נפשיה אפילו בפחות משוה פרוטה.

הפודה בנו ונתן לכהן חפץ שאינו שווה חמש סלעים ואמר הכהן לדידי שווה חמש סלעים אם הוא אדם שצריך לאותו דבר והיה משלם בעדו חמש סלעים הבן פדוי (רב כהנא שלקח פדיון הבן לתירוץ א' בתוס' שהיה ב' רב כהנא וא' מהם היה כהן, לתירוץ ב' היה רק רב כהנא א' שהיה ישראל ולקח פדיון הבן משום שאשתו הייתה בת כהן).

התקדשי לי במנה ונתן לה דינר הרי היא מקודשת מיד וישלים אחר כך כיון שאמר במנה ונתן לה רק דינר כמי שאמר לה הרי את מקודשת בדינר עכשיו על מנת שאשלים לך מנה, היה מונה והולך לרב אשירצה אחד מהן לחזור אפילו בדינר אחרון הרשות בידו, התקדשי לי במנה זו אינה מקודשת עד שיתן לה כל המנה, נמצא חסר דינר או דינר של נחושת שאינו יוצא ולא הכירה בו מתחילתו או דינר היוצא על ידי הדחק אינה מקודשת.

דף ח' - ע"ב

התקדשי לי במנה ונתן לה משכון עליה אינה מקודשת, כיון שלא נתן לה כלום שיוחל עליו המשכון וגם המשכון לא נתן לה במתנה, ואם נתן

שנאמר 'ומת האיש אשר שכב עימה לבדו' מיתור לבדו לומדים שרק הראשון בסקילה.

קידושין דף י'. יום ד' פרשת כי תצא ו' אלול תשפ"ג

קידושי ביאה/ארוסה בתרומה מדאורייתא ומדרבנן

דף י' - ע"א

'ומתו גם שניהם' - לרבי אושעיא עד שיהיו שניהם שווים כאחד והיינו בני עונשין וגדול שבא על הקטנה פטור (לר"ת חייב, ושניהם כאחד היינו שאין שווים באותה מיתה) לרבי יונתן אף ע"פ שאינם שווים כאחד שנאמר 'ואת האיש אשר שכב עימה לבדו', ורבי הדורש מלבדו שבאו עליה עשרה בני אדם רק הראשון בסקילה סובר כרבי אושעיא.

סוף ביאה קונה שדעתו על גמר ביאה, ולכן הערה בו וקיבלה קידושין מאחר מקודשת לשני, ולכן כהן גדול אסור לקדש בביאה (לרשב"א עשה בה רק הערה קונה, לריב"ם נקנית בהערה אם פירוש שרוצה לקנות בכך, לר"ת לעולם סוף הערה קונה, לרבינו נסים גאון הערה אחר קידושין עושה נשואה.)

איבעיא המקדש בביאה אם עושה אירוסין או נישואין ונפקא מיניה ליורשה ולהיטמא לה ולהפר נדריה.

האב זכאי בבתו בקידושיה בכסף שטר וביאה, במציאתה, במעשה ידיה, בהפרת נדירה, מקבל את גיטתה (לרבינו יצחק היינו מן האירוסים ולא מן הנישואין אפילו בקטנה), ואינו אוכל פירות בחייה נישאת יתר עליו הבעל שאוכל פירות בחייה.

דף י' - ע"ב

בת שלושה שנים ויום אחד מתקדשת בביאה מדעת האב, וחייבים עליה משום אשת איש, בא עליה יבם קנאה (מדאורייתא), מטמאה את בועלה כשהיא נדה שהוא מטמא משכב תחתון כעליון אפילו עשר מצעות זו על זו לטמא אוכלים ומשקים, נישאת לכהן אוכלת בתרומה, בא עליה אחד מכל העריות (אפילו בהמה)

מומתים על ידה, והיא פטורה שאינה בת עונשין, בא עליה אחד מן פסולים פסלה לכהונה.

לרבי יהודה בן בתירה טעם שארוסה בת ישראל אוכלת בתרומה מדאורייתא משום קל וחומר שמה שפחה כנענית שאין ביאה מאכילה בתרומה אף על פי כן כסף מאכילה זו שביאה מאכילה אינו דין שכסף מאכילה אבל מדרבנן אין ארוסת כהן שהיא בת ישראל אוכלת בתרומה עד שתיכנס לחופה, ורבי יוחנן בן בג בג חלק עליו

ביאור המחלוקת אם קידושי ביאה עושה נישואין לכן פשוט שביאה מאכיל בתרומה יותר מקידושי כסף, ואם ביאה עושה קידושין ולא נישואין לרב נחמן בר יצחק הקל וחומר הוא שאמה לא מהני ביאה גם ע"י חופה להאכילה בתרומה ואעפ"כ כסף

אתן לך מקדשת לי ואמרה תן אינה מקודשת, [וכן באמרה אשקויי אשקיי, וכן שדי מישדא] ונחלקו באמרה תן רק פעם אחד, ולהלכה אינה מקודשת. הלכה שיראי לא צריך שומא, והלכה בהתקדשי לי במנה ונתן לה דינר הרי זה מקודשת וישלים, והלכה מנה אין כאן משכון אין כאן (לר"ת דווקא שיראי אינו צריך שומא שהשומא ידוע, אבל כשאין השומא ידוע לא סמכה דעתה לפיכך נהגו לקדש בטבעת שאין בה אבן).

בשטר קידושין המקדש כותב על נייר או על חרס (שטר על גבי דבר שיכול להזדייף כשר רק לרבי אלעזר הסובר שעדי מסירה כרתי, אבל לר"מ פסול משום שאין מוכח מתוכו) - אע"פ שאין בו שווה פרוטה, אבל שטר מכר המוכר כותב, שכן הוא הלכה למשה מסיני.

המקדש בת, אם היא קטנה כותב בתך מקודשת לי, בתך מאורסת לי, בתך לי לאינתו, ונותן לאביה או לה מדעת אביה, ואם היא בוגרת כותב הרי את מקודשת לי, הרי את מאורסת לי, הרי את לי לאינתו ונותן לה או לאביה מדעתה.

דף ט' - ע"ב

שטר אירוסין שכתב שלא לשמה פסול שלומדים מגט מהיקש הויה ליציאה, ונחלקו אם כתבו שלא מדעתה אם כשר כמו בגט שגם זה לומדים מהיקש הויה ליציאה או שלומדים מגט כשם שצריך שם דעת הבעל מפני שהוא מקנה כך בשטר קידושין צריך דעתה שהיא המקנה.

שטרי תנאים וממון שפוסקים זה לזה בשעת קידושין נקנים בלי קנין שבזה הנאה שמתתחנים ביחד גמרי ומקני (לרשב"ם דווקא אם עמדו וקידשו מתוך דברי התנאים, לר"ת דווקא בנישואין ראשונים, ודווקא כשהאב פוסק ולא אחיה ואמה).

אשה נקנית בביאה - לרבי יוחנן שנאמר 'בעולת בעל' שנעשה לה בעל על ידי בעילה, ולרבי משום שנאמר 'כי יקח איש אשה ובעלה', ורבי יוחנן לומד ובעלה שרק אשתו נקנית בביאה ולא אמה עבריה ולא לומדים אמה עבריה מאשתו ממה שהקשה התורה אמה עבריה לאשתו בפסוק 'אם אחרת יקח לו' שהקשה הכתוב לאחרת והיינו אשתו, ורבי לומד שאין אמה עבריה נקנית בביאה ממה שכתוב ובעלה ולא כתיב ובעל.

קידושין שאין מסורים לביאה אינם קידושין, לכן המקדש אחת משתי אחיות סתם אינם קידושין שאינו יודע איזה אשתו ואיזה אחות אשתו שנאמר 'כי יקח איש אשה ובעלה' ולא כתב או בעלה.

בעל עושה אותה בעולה שלא כדרכה ואין אחר עושה אותה בעולה שלא כדרכה שנאמר 'בעולת בעל', וגם רבי יוחנן שלומד דין קידושי ביאה מפסוק בעולת בעל לומד שבעל עושה אותה בעולה שלא כדרכה ממה שלא כתוב בעולת איש רק בעולת בעל. באו עליה עשרה אנשים ועדיין היא בתולה - לרבנן כולם בסקילה שרק בעל עושה אותה בעולה שלא כדרכה, לרבי הראשון בסקילה וכולם בחנק

מאכילה אשה שביאה מהני בחופה קל וחומר שכסף מאכילה, **לבן בג בג** כסף שאמה עבריה לא שייר בקנינה אבל כסף באשה אינה קנויה לו לגמרי ליורשה ולטמאה לה עד שיכניסה לחופה, **לרבינא** לכו"ע ארוסה אוכלת בתרומה מדאורייתא ונחלקו בטעם שאמרו רבנן ארוסה אינה אוכלת **לרבי יהודה בן בתירה** משום שמא תשקה לאחיה ולאחותיה כוס של תרומה בבית אביה ולא חשש שמא ימצא בה מום ונמצא קידושי טעות קל וחומר משפחה כנענית שקניין כסף מאכילה ולא חוששים שמא ימצא בה מום, ולכן אם מסרה האב לשלוחי הבעל או הלך האב עם שלוחי הבעל לא חוששים ששמא תשקה להם ואוכלת בתרומה, **לבן בג בג** בקידושין חוששים שמא ימצא בה מום ולכן אינה אוכלת עד שתכנס לחופה ואם קיבל עליו מומים אוכלת, אבל לא בשפחה שמום שבגלוי ראה וסבר וקיבל, ושבתר לא איכפת ליה, נמצא גונב ממון או נפשות אין המקח בטל שסתם עבד גנב הוא, לסטים מזויין או מוכתב למלכות יש להם קול וסבר וקיבל (ולר"ת הטעם שלא חששו לכך).

קידושין דף י"ב . יום ה' פרשת כי תצא ח' אלול תשפ"ג

סוגי פרוטות/רב הלקה

דף י"ב - ע"א

תנן במשנה ששיעור הפרוטה היא אחד משמונה באסר האיטלקי, ותניא בברייתא שלרשב"ג היינו אחד מששה באיסור האיטלקי, רב יוסף סבר לומר שהיינו בדורו של משה אבל בכל דור משתנה שיעורו כפי במטבע באותו זמן, והגמרא חולקת שהרי האמוראים שיערו הפרוטה שבימיהם אם הוא אחד משמונה באיסר האיטלקי.

הנהגה מן ההקדש אפילו הנאת שווה פרוטה חייב אשם שני סלעים, צא וחשוב כמה יש להתרחק מן העבירה שאף על שוגג צריך כפרה גדולה כזו, צא וחשוב כמה פרוטות בשני סלעים אלף וחמש מאות שלשים ושש.

המקדש בדבר ששווה פרוטה במקום שקידשה מקודשת ודאי לראשון ואם בא אחר וקידשה אינה צריכה גט מן השני, ואם אינו שווה פרוטה באותו מקום לשמואל הוי קידושי ספק שמא שווה פרוטה במקום אחר, לרב חסדא ואביי ורבא ודאי אינה מקודשת.

דף י"ב - ע"ב

קידש בדבר שאין ידוע אם היה שווה פרוטה היום ובא אחר וקידשה בפרוטה אין האם נאמנת לומר שבאותו היום שקידשה היה בו שווה פרוטה ולאוסרה על השני, ואם יש עדים במדינת הים שיודעים שהיה שווה פרוטה לרב חסדא לא חוששים להם כיון שעכשיו אינם לפנינו, לאביי ורבא דווקא לעניין שבויה הקילו אם אמרה נשבתי וטהורה אני שלא חוששים לעדים במדינת הים לבטל נאמנותה של הפה שאסר הוא הפה שהתיר, אבל לעניין קידושין לא מקילים.

רב הלקה המקדש בשוק, המקדש בביאה, מקדש בלא שידוך משום פריצות, וכן על השולח גט ומבטל אח"כ שמא יתננו השליח לאחר שביטל ותינשא בו (לתוס' רב לא הלקה אלא כשביטל הגט שלא בפני השליח).

ועל המוסר מודעה על גט שנכתב נגד רצונו, על המצער שליח דרבנן שהזמין לדין ועל מי שחל עליו שמתא שלושים יום ולא בא לבית דין שיתירוהו, ועל חתן הדר בבית חמותו ואם חשודה ממנו גם אם עובר על ביתה, לנהרדעי רב הלקה רק על המקדש בביאה בלי שידוך י"א אפילו עם שידוך (ועל זה סמכו החתנים בזמן הזה שדרים בבית חמותם).

מאכילה אשה שביאה מהני בחופה קל וחומר שכסף מאכילה, **לבן בג בג** כסף שאמה עבריה לא שייר בקנינה אבל כסף באשה אינה קנויה לו לגמרי ליורשה ולטמאה לה עד שיכניסה לחופה, **לרבינא** לכו"ע ארוסה אוכלת בתרומה מדאורייתא ונחלקו בטעם שאמרו רבנן ארוסה אינה אוכלת **לרבי יהודה בן בתירה** משום שמא תשקה לאחיה ולאחותיה כוס של תרומה בבית אביה ולא חשש שמא ימצא בה מום ונמצא קידושי טעות קל וחומר משפחה כנענית שקניין כסף מאכילה ולא חוששים שמא ימצא בה מום, ולכן אם מסרה האב לשלוחי הבעל או הלך האב עם שלוחי הבעל לא חוששים ששמא תשקה להם ואוכלת בתרומה, **לבן בג בג** בקידושין חוששים שמא ימצא בה מום ולכן אינה אוכלת עד שתכנס לחופה ואם קיבל עליו מומים אוכלת, אבל לא בשפחה שמום שבגלוי ראה וסבר וקיבל, ושבתר לא איכפת ליה, נמצא גונב ממון או נפשות אין המקח בטל שסתם עבד גנב הוא, לסטים מזויין או מוכתב למלכות יש להם קול וסבר וקיבל (ולר"ת הטעם שלא חששו לכך).

קידושין דף י"א . יום ה' פרשת כי תצא ז' אלול תשפ"ג

טעם קידושי דינר לבית שמאי/כסף האמור בתורה ושל דבריהם

דף י"א - ע"א

לבית שמאי אשה נקנית בדינר ובשוה דינר, לרבי זירא היינו כשקידשה בלילה או שלחה שליח לקבל קידושין שאשה מקפדת על עצמה ואינה מתקדשת בפחות מדינר, אבל פשטה ידה וקיבלה מקודשת גם בפרוטה, לרב יוסף שכסף האמור בתורה היינו כסף צורי ועל כרחך לא מהני קידושין בפרוטה שהוא נחושת שבצורי אין מטבע של נחושת, ויודעים שהתורה הקפידה שקידושין יהיה בכסף חשוב והעמידו חכמים על דינר,

לריש לקיש שלומדים כסף קידושין מכסף באמה עבריה ולא מהני בפרוטה שכתוב 'הפדה' שיוצאה בגירעון כסף מדמי קניה ומוכח שנקנה ביותר מפרוטה, לרבא מדרבנן הוא שלא יהיו בנות ישראל כהפקר לקנותם בדבר מועט, ואפקינעהו רבנן לקידושין שהוא פחות מדינר.

דף י"א - ע"ב

כל כסף קצוב האמור בתורה הוי כסף צורי כגון חמישים בקנס, שלשים בעבד, מאה במוציא שם רע, ולא כרב יוסף שגם כסף שאינו קצוב הוא כסף צורי, וכל כסף של דבריהם היינו כסף מדינה שהוא שמינית שבכסף צורי כגון התוקע לחבירו נותן לו סלע שהוא חצי זוז.

'כי יתן איש אל רעהו כסף או כלים לשמור' ששבועת מודה במקצת אינו אלא אם התביעה אינה פחותה משתי מעות כסף והודאת שווה פרוטה, ולומדים כסף מכלים שצריך שתי כסף, ולומדים כלים מכסף שצריך שהיו דבר חשוב.